

O istorie a jurnalului literar românesc

volumul 1

Ioan Holban

TIPO MOLDOVA

**O ISTORIE A
JURNALULUI LITERAR ROMÂNESC**

Volumul I

Ediție și Cuvânt înainte de
IOAN HOLBAN

Coperta: *Cristian Almășanu*

Redactor: *Aurel Ștefanachi*
Tehnoredactor: *Emanuel Florentin*

ISBN 978-973-168-026-2
978-973-168-030-9

© Tipografia Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2009

Tipărit la **Tipografia Moldova**,
E-mail: office@tipomoldova.ro

IOAN HOLBAN

**O ISTORIE A
JURNALULUI LITERAR
ROMÂNESC**

Volumul I

TIPO MOLDOVA

2009

CUVÂNT ÎNAINTE

„Nicideată n-am fost exact
omul jurnalului pe care îl scriu“

Julien Green

Jurnalul intim și autobiografia sunt *literatură*, fiecare text fiind interogat în perspectiva descoperirii structurilor, a acelor „semne“ inconfundabile care conferă identitate lumii literaturii; „bornele“ ce marchează „frontierele“ ei nu sunt nicidecum jurnalul intim și autobiografia literară.

Este adevărat că istoria literaturii a căutat totdeauna aici documentul, informația care să lumineze aspectele operei „propriu-zise“; dar, de la întemeierea acestor specii în secolul XIX, prozatorul român nu a încetat să-și conceapă textul „intim“ în *orizontul literaturii* și în perspectiva contactului imediat sau doar amânat cu cititorul. Jurnalul intim și autobiografia literară *tematizează* viața, protagonistul lor fiind ceea ce aș numi omul construit; nicidecum omul concret care este cel din acte. Textul „personal“ este unul de orientare, de căutare a sensului existenței cotidiene și, prin aceasta, de *fictivizare* a ei; în fond, chiar conceptul de literatură și cel de scriitor se nasc, la noi, prin „fragmentul autobiografic“ întrucât, iată, mulți prozatori din secolul XIX au început prin a scrie așa ceva. Devenit personaj, autorul jurnalului intim ilustrează limita superioară a aventurii omniscienței, iar textul său este *speculum-ul* vieții, un joc al reprezentării; aici se exprimă pe deplin liber conștiința atentă la actualitate; o lume nouă se formează, se centralizează în jurul ficțiunii eului, unde indistinctul devine distinct, informul – formă, unde a trăi se manifestă prin a gândi și unde *a avea* înseamnă *a fi*. Jurnalul constituie ceea ce aș numi o poetică a expansiunii ființei în densitatea vieții; „robot“ actualității, cotidianului, autorul-personaj trece de la un amănunt la altul, descoperind mereu încă alte amănunte; protagonistul jurnalului este o gândire care centralizează realitatea după ce o va fi pulverizat, organizând prin limbaj realul dispersat, distorsionat, fiind chiar descoperirea acestui limbaj care face lumea. Totdeauna perspective, paginile jurnalului dau formă realului prin (in)formarea destinatarului real sau implicit, după cum autorul a (super)vizat momentul impactului „intimității“ sale cu publicul. Iluzionându-se că la capătul parcurului zilelor se află certitudinea,

SUMAR

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
TEODOR VÂRNAV	41
C.A. ROSETTI.....	84
BOGDAN PETRICEICU HAȘDEU	258
TIMOTEI CIPARIU	277
PETRE ISPIRESCU.....	324

O istorie a jurnalului literar românesc

volumul 2

Ioan Holban

TIPO MOLDOVA

**O ISTORIE A
JURNALULUI LITERAR ROMÂNESC**

Volumul II

Ediție și Cuvânt înainte de
IOAN HOLBAN

Coperta: *Cristian Almășanu*

Redactor: *Aurel Ștefanachi*
Tehnoredactor: *Emanuel Florentin*

ISBN 978-973-168-026-2
978-973-168-031-6

© Tipografia Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2009

Tipărit la **Tipografia Moldova**,
E-mail: office@tipomoldova.ro

IOAN HOLBAN

**O ISTORIE A
JURNALULUI LITERAR
ROMÂNESC**

Volumul II

TIPO MOLDOVA

2009

SUMAR

IACOB NEGRUZZI	5
IOAN ARTEMIE ANDERCO.....	136
PAVEL DAN	154
OCTAV ȘULUȚIU	205